

Головні тези з **Наказу Міністерства освіти і науки України № 1427 від 14.08.2026** про затвердження Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів:

1. Загальні положення та нормативні зміни

- **Запровадження:** Рекомендації вводяться в дію з **1 вересня 2026 року**.
- **Скасування попередніх вимог:** Скасовуються Орієнтовні вимоги № 1222 від 2013 року (для 5–9 класів) та втрачає чинність наказ МОН № 1093 від 02.08.2024.
- **Академічна свобода:** Вчитель має право самостійно планувати оцінювання, обирати його методи та інструменти.
- **Об'єкт оцінювання:** Досягнення очікуваних результатів навчання, передбачених навчальною програмою та Держстандартом.
- **Свідомство досягнень:** Примірну форму свідомства досягнень має розробити Директорат шкільної освіти до **01 жовтня 2026 року**.

2. Організація та підходи до оцінювання

- **Компетентнісний підхід:** Оцінюється здатність застосовувати знання, уміння та мислення в практичних і навчальних ситуаціях.
- **Що НЕ оцінюється:** Поведінка, дисципліна, старанність, темп роботи та особистісні характеристики **не впливають** на оцінку. Ставлення та цінності враховуються тільки тоді, коли вони виявляються через передбачені програмою результати.
- **Журнал:** Накопичення оцінок за кожною групою результатів, виставлення індексів або дублювання оцінок у кількох стовпцях **не є обов'язковим**.
- **Конфідційність та публічність:** Оцінка є конфідційною інформацією. Персоніфіковані результати **заборонено використовувати для публічного рейтингування** учнів або порівняння вчителів.
- **Шкала «зараховано / незараховано»:** Може застосовуватися за рішенням педради для окремих предметів або для учнів, які перебувають за кордоном чи на територіях бойових дій / ТОТ.

3. Види оцінювання

1. **Формувальне оцінювання:**
 - Спрямоване на зворотний зв'язок, виявлення потреб та коригування навчання.
 - Вхідна діагностувальна робота на початку року є інструментом формувального оцінювання і **не враховується** до підсумкових оцінок.
 - Результати / оцінки формувального оцінювання **не враховуються** під час підсумкового оцінювання.
 - Фіксування в журналі не є обов'язковим (за бажанням — запис «Формувальна»).
 - Залучає учнів до само- та взаємооцінювання.

Поточне оцінювання:

- фіксує проміжний рівень досягнень у межах теми / модуля.
- здійснюється за 12-бальною шкалою і обов'язково фіксується в журналі.
- Виставляти оцінку на кожному уроці або за кожне завдання **не потрібно**.
-

2. Підсумкове оцінювання (тематичне, семестрове, річне):

- **Тематична оцінка:** Визначається як середнє арифметичне поточних балів або за результатами підсумкової тематичної роботи (або їх поєднання). Проведення окремої роботи після кожної теми не є обов'язковим.
- **Семестрова оцінка:** Визначається на основі тематичних (чи поточних) оцінок та/або семестрової роботи. Вона **не повинна виставлятися лише за однією контрольною роботою**, якщо є інша достатня інформація про навчання за семестр.
- **Річна оцінка:** Визначається зазвичай як середнє арифметичне семестрових оцінок. Окрема річна підсумкова робота не проводиться (крім індивідуальних форм навчання).

4. Особливості організації та академічна доброчесність

- **Діти з ООП:** Оцінювання відбувається з урахуванням Індивідуальної програми розвитку (ІПР). Адаптація умов чи формату виконання завдань **не є підставою для зниження оцінки**.
- **Дистанційне / змішане навчання:** Технічні проблеми та відсутність інтернету **не можуть бути підставою для зниження оцінки**; учневі має бути надано додатковий час/спосіб складання.
- **Академічна доброчесність:** Оцінюються лише самостійно виконані результати. Несамостійно виконане завдання **вважається невиконаним і не оцінюється**. Вчитель має заздалегідь обумовити правила використання джерел, цифрових інструментів та ШІ. Короткі відповіді на ваші запитання відповідно до Наказу МОН № 1427 від 14.08.2026:

- У Наказі зазначено, що накопичення й фіксування в журналі оцінок за **кожною групою результатів**, зазначення їхніх індексів біля поточних оцінок, створення окремих стовпчиків чи дублювання оцінок **не є обов'язковим**.
- Якщо електронний журнал чи освітня система має такий функціонал, учитель може використовувати його за власним бажанням для аналізу поступу та зворотного зв'язку.
- За потреби сама школа (заклад освіти) може ухвалювати рішення про здійснювання оцінювання за групами результатів у своїх внутрішніх критеріях.

2. Чи є обов'язковим виставлення тематичної оцінки? Так, тематичне оцінювання є обов'язковим як етап підсумкового оцінювання, АЛЕ окрема підсумкова тематична робота НЕ є обов'язковою.

- Тематичне оцінювання виступає основою для семестрової оцінки.
- **Як визначається:** Тематичну оцінку можна виставити просто як середнє арифметичне поточних оцінок за тему **або** за результатами однієї підсумкової роботи **або** поєднанням цих підходів.
- Проводити окрему підсумкову (контрольну/діагностувальну) роботу після кожної теми чи розділу **не вимагається** — вчитель вирішує це самостійно.
- Якщо з якихось причин тематичні оцінки протягом семестру відсутні, семестрова оцінка може виводитися безпосередньо з поточних оцінок.